

Tämä sivu on konekäännetty [Linkki]. Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtamuksesta. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännössämme \[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 1525/2020/MIG siitä, miten Euroopan komissio käsitteli pyyntöä tutustua asiakirjoihin, jotka koskevat komission puheenjohtajan tapaamisia elinkeinoelämän edustajien, muun muassa covid-19-rokotetta kehittävän yhtiön edustajien, kanssa

Päätös

Kanteluasia 1525/2020/MIG - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 22/09/2020 - Päätökset, pvm 19/03/2021 - Asiaan liittyvät toimet Euroopan komissio (Tutkimusta ei syytä jatkaa) | Euroopan komissio (Osittainen ratkaisu) |

Asia koski pyyntöä tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät viiteen videokokoukseen, jotka Euroopan komission puheenjohtaja piti elinkeinoelämän edustajien kanssa keuhäällä 2020. Niihin kuului muun muassa kokous covid-19-rokotetta kehittävän biologisia lääkkeitä valmistavan yhtiön kanssa. Kantelija oli huolissaan siitä, että komissio ei ollut ilmoittanut kantelijalle kaikkia hänen pyyntönsä kuuluvia asiakirjoja ja että komissio oli antanut 12 ilmoittamastaan asiakirjasta yhden vain osittain hänen saatavilleen. Tämä asiakirja oli kyseessä olevan biologisia lääkkeitä valmistavan yrityksen esittely.

Oikeusasiamiehen tutkimuksen yhteydessä komissio ilmoitti kolme muuta asiakirjaa, jotka se antoi laajasti saataville. Vaikka oikeusasiamies ilmaisi olevansa pahoillaan siitä, että komissio ei ollut alun perin ilmoittanut näiden asiakirjojen kuuluvan kantelijan pyyntöön, hän katsoo asian olevan nyt ratkaistu.

Tutkittuaan kyseessä olevan yrityksen esittelyn oikeusasiamies katsoi, että julkistamiseen on yleistä etua koskeva pakottava syy, ja ehdotti ratkaisuksi, että komissio antaa sen aiempaa laajemmin julkisesti saataville. Komissio ei hyväksynyt tätä ratkaisua vaan totesi, että asianomaiset tiedot ovat kaupallisesti arkaluonteisia, että kyseessä oleva yritys vastusti tietojen julkistamista ja että siihen ei ollut yleistä etua koskevaa pakottavaa syytä.

Oikeusasiamies ilmaisi olevansa pahoillaan komission päätöksestä. Hän totesi kuitenkin, että komissio ei todennäköisesti julkistaisi tietoja, jos yritys vastustaa sitä. Hän otti lisäksi huomioon,

että komissio on sittemmin pyrkinyt antamaan enemmän tietoja rokotevalmistajien kanssa käytävistä neuvotteluista. Oikeusasiamies päätti asian käsittelyn ja kehotti komissiota huolehtimaan siitä, että avoimuusvaatimukset sisältyvät käynnissä oleviin ja tuleviin yritysten kanssa käytäviin neuvotteluihin, joissa on kyse merkittävistä yleisistä eduista.

Kantelun tausta

1. Ennakoivan avoimuuspolitiikkansa mukaisesti Euroopan komissio julkaisee säännöllisesti tietoja komission jäsenten, myös komission puheenjohtajan, tapaamisista organisaatioiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kanssa. [1]

2. Komission puheenjohtaja järjesti maaliskuu-toukokuussa 2020 viisi videoneuvottelua eri yksityisten yritysten edustajien kanssa. Kaksi näistä, yksi biolääkeyhtiö ja yksi useiden autoyhtiöiden toimitusjohtajien kanssa, järjestettiin maaliskuussa. Kolme muuta tapahtui huhtikuussa. Toukokuun alkuun mennessä vain maaliskuussa pidetyt videoneuvottelut oli sisällytetty presidentin julkiseen kalenteriin [2].

3. Tutkiva toimittaja, kantelija, pyysi 5 päivänä toukokuuta 2020 komissiota antamaan hänelle oikeuden tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät komission puheenjohtajan ja järjestöjen tai itsenäisten ammatinharjoittajien välisiin videoneuvotteluihin. Kantelija täsmensi, että tähän sisältyvät kaksi maaliskuussa 2020 järjestettyä videoneuvottelua, *mutta myös kaikki muut videoneuvottelut yritysten kanssa, joita ei ole vielä julkistettu.*

4. Komission pyydettyä selvennystä kantelija toisti, että hän hakee yleisön tutustumista asiakirjoihin, jotka liittyvät puheenjohtajan julkisessa kalenterissa julkaistuihin kahteen videoneuvotteluun, mutta myös muihin videoneuvotteluihin, joita ei ehkä ole vielä sisällytetty puheenjohtajan julkiseen kalenteriin.

5. Komissio ilmoitti 19 päivänä kesäkuuta 2020 kantelijalle, että se oli rajoittanut pyyntönsä saada tutustua asiakirjoihin, jotka liittyvät maaliskuussa 2020 pidettyihin kahteen videoneuvotteluun. Se lähetti kantelijalle kaksi näihin videoneuvotteluihin liittyvää lehdistötiedotetta. Lääkeyhtiön kanssa pidetyn kokouksen osalta komissio antoi valituksen tekijälle myös mahdollisuuden tutustua osaan yrityksen kokouksessa antamasta esityksestä. Perustellakseen päätöstään olla käyttämättä muuta esitystä komissio vetosi asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskeviin EU:n sääntöihin (asetus 1049/2001) perustuvaan poikkeukseen ja totesi, että tietojen ilmaiseminen voisi vahingoittaa yrityksen kaupallisia etuja [4]. Toimitusjohtajien kanssa pidetyn kokouksen osalta komissio julkisti myös osia kahdeksasta asiakirjasta ja epäsi oikeuden tutustua yhteen asiakirjaan.

6. Kantelija oli tyytyväinen siihen, että toimitusjohtajien kanssa järjestettyyn videoneuvotteluun liitettiin asiakirjoihin tutustuttiin. Biolääkeyrityksen kanssa käydyn videoneuvottelun osalta valituksen tekijä pyysi kuitenkin 25 päivänä kesäkuuta 2020 komissiota tarkistamaan päätöstään (ns. vahvistavan hakemuksen).

7. Komissio pidensi 17 päivänä heinäkuuta 2020 vastauksensa määräaikaan 15 työpäivällä eli 7 päivään elokuuta 2020.

8. Kun komissio ei vastannut kantelijalle pidennetyssä määräajassa, hän lähetti muistutuksen 14 päivänä elokuuta 2020.

9. Komissio vastasi 17 päivänä elokuuta 2020, että viivästys johtui käynnissä olevista sisäisistä ja kolmansien osapuolten kuulemisista. Se pyysi kantelijalta anteeksi ja vakuutti, että se tekee kaikkensa toimittaakseen hänelle lopullisen vastauksen mahdollisimman pian.

10. Koska hän ei ollut vielä saanut uudistettua vastausta komissiolta syyskuussa 2020, kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen.

Tutkimus

11. Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen kantelijan kannasta, jonka mukaan komissio

a) epäänyt perusteettomasti oikeuden tutustua esityksen osiin,

b) ei ole tunnistanut kaikkia asiakirjoja, jotka liittyvät biolääkeyhtiön kanssa järjestettävään videoneuvotteluun,

c) ei ole yksilöinyt asiakirjoja, jotka liittyvät videoneuvotteluihin, joita komission puheenjohtaja piti järjestöjen kanssa huhtikuussa 2020, ja

d) ei vastannut uudelleentarkastelupyyntöön asetetussa määräajassa.

12. Tutkimuksen aikana oikeusasiamies tarkasteli kyseessä olevaa esitystä, joka sisältyi kantelijan pyyntöön saada tutustua asiakirjoihin. Oikeusasiamies pyysi myös komissiota tarkistamaan kirjanpitoa uudelleen pyyntöön kuuluvien lisäasiakirjojen löytämiseksi (ks. edellä b ja c kohta) ja pyysi sitä vastaamaan kanteluun. Kun komissio ei vastannut, oikeusasiamies teki ratkaisuehdotuksen (ks. jäljempänä).

13. Komissio teki 11. marraskuuta 2020 päätöksen kantelijan uudelleentarkastelupyynnöstä. Oikeusasiamies vastaanotti 18. helmikuuta 2021 komission vastauksen hänen ratkaisuehdotukseensa ja sen jälkeen kantelijan huomautukset.

Yleisön tutustumisoikeuden epääminen

Esitetyt perustelut

14. Siltä osin kuin on kyse riidanalaisen esityksen osien ilmaisemisesta kieltäytymisestä, komissio vetosi asetuksessa 1049/2001 säädettyyn taloudellisten etujen suojaa koskevaan poikkeukseen [5] . Se totesi erityisesti, että esitys sisälsi tietoa biolääkeyhtiön kaupallisesta toiminnasta, esimerkiksi markkinaosuuksista, suunnitelluista investoinneista ja tutkimuksen painopisteistä. Nämä tiedot olivat arkaluonteisia, ja niiden julkistaminen saattoi näin ollen vahingoittaa yrityksen kaupallisia etuja.

15. Kantelija viittasi kokouksen lehdistötiedotteeseen [6] , jonka mukaan komissio oli tarjonnut yritykselle jopa 80 miljoonan euron rahoitustukea covid-19-rokotteen kehittämisen ja tuotannon laajentamiseen. Kantelija väitti, että vaikka rokotteen kehittäminen on yleisen edun mukaista, komissiolla ja Euroopan investointipankilla on rajalliset taloudelliset resurssit. Siksi on yleisen edun mukaista, että näitä resursseja käytetään tukemaan yrityksiä, joilla on parhaat mahdollisuudet onnistua rokotteen kehittämisessä. Näin ollen kantelija katsoi, että on olemassa ylivoimainen yleinen etu esittää esitystapa. Hänen mukaansa yleisöllä olisi ollut mahdollisuus arvioida, miksi kyseinen biolääkeyhtiö valittiin saamaan merkittävää julkista rahoitusta rokotteen kehittämistä koskevaan työhönsä.

Oikeusasiamiehen ehdotus ratkaisuksi

16. Tarkasteltuaan kyseistä esitystapaa oikeusasiamies saattoi tarkistaa, että tämän asiakirjan poistetut osat koostuvat pääasiassa kaupallisista tiedoista, jotka voivat olla arkaluonteisia. Oikeusasiamies totesi kuitenkin, että jotkin poistetut tiedot ovat jo julkisia.

17. Lisäksi oikeusasiamies totesi , että avoimuuden periaate on erityisen tärkeä historiallisten ulottuvuuksien kriisissä, erityisesti silloin, kun komissio tekee päätöksiä nopeutettujen tai kiireellisten menettelyjen avulla. Oikeusasiamies yhtyi tähän näkemykseen jo toukokuussa 2020 [7] ja oli tyytyväinen siihen, että komissio on antanut yleisölle ennakoivasti tärkeää ja oikea-aikaista tietoa toimenpiteistä, joita se on toteuttanut pandemian torjumiseksi [8] .

18. Tässä tapauksessa olosuhteet olivat ennennäkemättömät, mutta myös toteutetut toimenpiteet. Komissio oli tarjonnut merkittävää taloudellista tukea biolääkeyhtiölle. Komission tarjous johti myöhemmin Euroopan investointipankin ja yrityksen väliseen lainasopimukseen. Lisäksi komissio on tehnyt kehittämästään covid-19-rokotteesta ennakkohankintasopimuksen biolääkeyhtiön kanssa [9] Sopimuksen avulla voidaan ostaa yli 400 miljoonaa rokoteannosta, jos rokote osoittautuu turvalliseksi ja tehokkaaksi.

19. Oikeusasiamies katsoi, että yleisöllä on oikeus tietää, millä perusteella tarjous on tehty, ja näin ollen vaikuttaa olevan erittäin vahva argumentti, jonka mukaan on olemassa ylivoimainen yleinen etu, joka koskee kyseisen esityksen lisäosien ilmaisemista. Oikeusasiamies katsoi, että vaikka julkistamista koskeva yleinen etu ei välttämättä ole suurempi kuin yrityksen teollis- ja tekijänoikeuksien suojaaminen teknologiassaan ja tutkimuksessaan, jäljelle jäävät tiedot, jotka eivät ole teollis- ja tekijänoikeuksia, olisi julkistettava.

20. Tämän vuoksi oikeusasiamies ehdotti, että komissio arvioisi uudelleen kyseessä

olevaa esitystä, jotta yleisön tiedonsaanti paranisi.

21. Vastauksena komissio [10] toisti, että esitystapa sisältää kaupallisesti arkaluonteisia tietoja, kuten tietoja arvioiduista kustannuksista, rokotteiden kehittämisen aikatauluista ja yrityksen tuotantolaitoksista. Se väitti, että näitä tietoja ei voida julkistaa covid-19-lääkkeiden kehittämisen erittäin kilpailutilanteen vuoksi.

22. Komissio viittasi myös EU:n rokotestrategiaan, jolla pyritään edistämään covid-19-rokotteiden nopeaa kehittämistä ja tuotantoa. Se väitti, että kyseessä olevien tietojen julkistaminen heikentäisi yrityksen luottamusta EU:n kanssa käytäviin neuvotteluihin ja siten tavoitetta asettaa saataville turvallisia ja tehokkaita rokotteita, mikä on yleisen edun mukaista.

23. Komissio lisäsi, ettei se ollut kyennyt yksilöimään sellaista ylivoimaista yleistä etua, joka oikeuttaisi esittämistävän ilmaisemisen.

24. Kantelija ilmaisi pettymyksensä siihen, että komissio ei ollut samaa mieltä siitä, että on olemassa ylivoimainen yleinen etu, jonka vuoksi esitystapaa olisi lisättävä. Hän viittasi terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaavan komission jäsenen julkiseen lausumaan [11], jossa kannatettiin mahdollisimman suurta avoimuutta rokoteneuvotteluissa, ja katsoi, että komissio ei ollut varmistanut mahdollisimman suurta avoimuutta tässä tapauksessa.

Oikeusasiamiehen arvio ratkaisuehdotuksen jälkeen

25. Oikeusasiamies pitää valitettavana, että komissio ei hyväksynyt ehdotettua ratkaisua, jolla lisättäisiin pääsyä kyseiseen esitykseen. Vaikka on totta, että turvallisten ja tehokkaiden rokotteiden kehittäminen on yleisen edun mukaista, ne ovat tehokkaita kansanterveydellisten tavoitteiden saavuttamisessa vain, jos kansalaiset voivat luottaa siihen, että heille tarjottavat rokotteet ovat todella turvallisia ja tehokkaita [12]. Siksi on äärimmäisen tärkeää, että neuvottelut valmistajien kanssa käydään mahdollisimman avoimesti. Neuvotteluihin liittyvä salailu voisi luoda tilaa epäluottamukselle ja keinottelulle ja saattaa heikentää näitä tavoitteita.

26. Oikeusasiamies on näin ollen tyytyväinen siihen, että komissio on tunnustanut, että neuvotteluissa tarvitaan kiireellisesti avoimuutta [13].

27. Oikeusasiamies on tyytyväinen myös siihen, että komissio on tällä välin julkaissut huomattavan osan useista valmistajien kanssa tehdyistä ennakkohankintasopimuksista, mukaan lukien kyseisen yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen [14].

28. Oikeusasiamies ymmärtää, että komissio on julkaissut kyseisten sopimusten poistetut versiot yhteisymmärryksessä asianomaisten yritysten kanssa ja että se kuulee parhaillaan muita rokotteiden valmistajia tarjotakseen laajan pääsyn niiden kanssa tehtyihin sopimuksiin [15].

29. Komissio totesi, että tässä kantelussa kyseessä oleva yhtiö vastustaa esillä olevassa asiassa kyseessä olevien tietojen luovuttamista edelleen ja pitää näin ollen voimassa

päätöksensä olla antamatta tietoja. Oikeusasiamies pahoittelee päätöstä edellä esitetyistä syistä.

30. Oikeusasiamies katsoo kuitenkin, että on epätodennäköistä, että komissio suostuu luovuttamaan tiedot yrityksen vastustuksen johdosta. Kun otetaan huomioon, että komissio on sittemmin pyrkinyt antamaan enemmän tietoja rokotteiden valmistajien kanssa käytävistä neuvotteluista [16], oikeusasiamies katsoo, että lisätutkimukset eivät ole perusteltuja sen suhteen, onko komissio kieltäytynyt antamasta laajempaa mahdollisuutta tutustua kyseessä olevaan esittelyyn. Tämän jälkeen oikeusasiamies kehottaa komissiota huolehtimaan siitä, että avoimuusvaatimukset ovat osa käynnissä olevia ja tulevia neuvotteluja sellaisten yritysten kanssa, joissa on kyse tärkeästä yleisestä edusta.

Tutustumispyynnön laajuus

Esitetyt perustelut

31. Biofarmaseuttisen yrityksen kanssa pidetyn kokouksen osalta valituksen tekijä epäili, oliko kyse vain kahdesta toisiinsa liittyvästä asiakirjasta, nimittäin kokouksen jälkeen julkaistusta esittelystä ja lehdistötiedotteesta. Koska komissio tarjosi yritykselle enintään 80 miljoonan euron rahoitustukea, kantelija katsoi, että komission on pitänyt perustaa tämä päätös lisätietoihin. Kantelija ehdotti erityisesti, että on oltava muita asiakirjoja, kuten valmistelevia asiakirjoja (esimerkiksi puheenjohtajalle laadittuja katsauksia), jotka komission olisi pitänyt todeta kuuluvan hänen tutustumispyyntönsä soveltamisalaan.

32. Lisäksi kantelija katsoi, että komissio ei ollut yksilöinyt asiakirjoja, jotka koskivat komission puheenjohtajan huhtikuussa 2020 järjestämiä videoneuvotteluja. Kantelija kertoi pyytäneensä *kaikkiin* videoneuvotteluihin liittyviä asiakirjoja. Puhemiehen julkisen kalenterin päivityksen jälkeen on selvää, että kyseisenä ajanjaksona oli järjestetty myös muita videoneuvotteluja. Komission olisi pitänyt sisällyttää nämä videoneuvottelut etsintäänsä.

33. Komissio totesi, että puheenjohtajan julkista kalenteria oli päivitetty sen jälkeen, kun kantelija oli esittänyt pyyntönsä saada tutustua asiakirjoihin. Koska valituksen tekijä saattoi nyt nähdä, mitkä videoneuvottelut oli järjestetty huhtikuussa 2020, se oli rajoittanut hakunsa asiakirjoihin, jotka liittyivät kahteen valituksen tekijän tiedonsaantipyynnössä nimenomaisesti mainittuun videoneuvotteluun.

Oikeusasiamiehen ehdotus ratkaisuksi

Komission yksilöimät asiakirjat, jotka koskevat tapaamista biolääkeyhtiön kanssa

34. Oikeusasiamies totesi, että komission yritykselle kokouksen aikana tarjoama taloudellinen tuki oli merkittävää. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että kantelijan väite, jonka mukaan

komissio on varmasti perustanut tämän tarjouksen myös muihin kuin kokouksen aikana vaihdettuihin tietoihin, oli perusteltu.

35. Tämän vuoksi oikeusasiamies ehdotti, että komissio tutkisi sen arkistot uudelleen tunnistaakseen mahdolliset lisäasiakirjat, jotka liittyvät komission puheenjohtajan ja biolääkeyhtiön kanssa 16. maaliskuuta 2020 järjestämään videoneuvotteluun.

36. Komissio vastasi vahvistaneensa nyt kantelijalle, ettei muita kyseiseen videoneuvotteluun liittyviä asiakirjoja ollut olemassa.

Huhtikuun videoneuvottelujen jättäminen tutustumispyynnön ulkopuolelle

37. Huhtikuun videoneuvottelujen osalta oikeusasiamies totesi, että asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskevien EU:n sääntöjen [17] mukaan yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevat pyynnot on esitettävä riittävän täsmällisesti eli siten, että asianomainen toimielin voi yksilöidä asiakirjat, joihin tutustumista pyydetään [18].

38. Tässä tapauksessa kantelija pyysi saada tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät komission puheenjohtajan organisaatioiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kanssa järjestämiin videoneuvotteluihin. Kantelija täsmensi, että tähän sisältyivät kaksi maaliskuussa järjestettyä videoneuvottelua mutta myös kaikki muut videoneuvottelut, joita ei ollut vielä julkaistu.

39. Kantelija selitti, että hän tiesi aiemmista kokemuksistaan, että presidentin julkista kalenteria ei päivitetä reaaliajassa. Hän kuitenkin halusi, että hänen pyyntönsä kattaisi myös kaikki videoneuvottelut, joita oli pidetty mutta joita ei ollut vielä julkaistu kalenterissa.

40. Oikeusasiamies katsoo, että kantelija muotoili tutustumispyyntönsä niin täsmällisesti kuin hän saattoi tuolloin, koska puhemiehen huhtikuun kokouksia ei ollut julkaistu kalenterissa, kun hän esitti pyynnön.

41. Oikeusasiamies katsoo myös, että kantelijan lausunnoista kävi ilmi, että hänen tutustumispyyntönsä koski *kaikkia* videoneuvotteluita, jotka pidettiin maaliskuun alun (jolloin presidentti aloitti tapaamiset järjestöjen kanssa videoneuvottelun kautta) ja pyynnön esittämissä päivän (5. toukokuuta) välisenä aikana.

42. Tämän vuoksi oikeusasiamies ehdotti, että komissio

— etsiä tietojaan uudelleen tunnistaakseen mahdolliset asiakirjat, jotka liittyvät komission puheenjohtajan organisaatioiden kanssa huhtikuussa 2020 järjestämiin videoneuvotteluihin, ja

— antaa kantelijalle mahdollisuus tutustua kaikkiin lisäasiakirjoihin, jotka komissio yksilöi tämän ratkaisuehdotuksen yhteydessä, jos se katsoo, että tietojen ilmaiseminen on perusteltua asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla.

43. Komissio vastasi, että se oli yksilöinyt kolme kyseisiin videoneuvotteluihin liittyvää asiakirjaa ja että se oli antanut kantelijalle laajan oikeuden tutustua kyseisiin asiakirjoihin ja poistanut ainoastaan niihin sisältyvät henkilötiedot.

44. Kantelija oli tyytyväinen siihen, miten komissio oli sittemmin käsitellyt tätä tutustumispyyntöön liittyvää näkökohtaa, mutta oli tyytymätön siihen, että komissio ei myöntänyt tehneensä alun perin virheen, kun se oli sulkenut kyseiset videoneuvottelut etsinnän ulkopuolelle.

Oikeusasiamiehen arvio ratkaisuehdotuksen jälkeen

45. Oikeusasiamies katsoo, että kantelijan alkuperäinen pyyntö oli riittävän selkeä, ja pahoittelee, että se käytti hänen väliintuloaan saadakseen komission käsittelemään pyyntöä kokonaisuudessaan.

46. Oikeusasiamies on kuitenkin tyytyväinen komission myönteiseen vastaukseen hänen ehdotukseensa, jonka mukaan se hakee tietojaan uudelleen tarkistaakseen, oliko kaikki biolääkeyhtiön kanssa pidettyyn kokoukseen liittyvät asiakirjat tunnistettu, ja sisällyttääkseen kantelijan pyyntöön saada tutustua myös huhtikuussa 2020 pidetyt videoneuvottelut.

47. Oikeusasiamies panee myös merkille, että komissio antoi kantelijalle laajan osittaisen oikeuden tutustua yksilöimiinsä lisäasiakirjoihin ja että kantelija vaikuttaa olevan tyytyväinen saatuun tutustumisoikeuteen.

48. Oikeusasiamies kehottaa komissiota välttämään kohdassa 45 mainitun kaltaisia ongelmia, mutta katsoo, että tämä kantelun näkökohta on ratkaistu.

Valituksen tekijän uudelleentarkastelupyynnön käsittelyn viivästyminen

Oikeusasiamiehen arviointi

49. Asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskevissa EU:n säännöissä edellytetään, että EU:n toimielimet käsittelevät asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt viipymättä eli 15 työpäivän kuluessa. [19] Samaa määräaika sovelletaan asiakirjoihin tutustumista koskeviin pyyntöihin, jotka liittyvät päätökseen, jolla yleisöltä evätään oikeus tutustua asiakirjoihin. [20] Tätä määräaika voidaan pidentää kerran 15 työpäivällä [21].

50. Tätä 30 työpäivän enimmäisaikaa sovelletaan kaikkiin muutoksenhakumenettelyihin, myös silloin, kun toimielimen on kuultava kolmansia osapuolia, joilta kyseiset asiakirjat ovat peräisin.

51. Oikeusasiamies panee merkille, että pidennetty määräaika komission vastaukselle kantelijan tarkastelupyynnöön tässä tapauksessa päättyi 7. elokuuta 2020. Komission uudistettu päätös annettiin vasta 11. marraskuuta 2020 eli kolmen kuukauden viiveellä.

52. Oikeusasiamies panee merkille EU:n toimielinten covid-19-pandemian alkamisen jälkeen kohtaaman haastavan tilanteen, mutta pitää valitettavana viivästymistä paitsi ennen tätä tutkimusta myös sen aikana.

53. Oikeusasiamies ei tee virallista havaintoa hallinnollisesta epäkohdasta tai suosituksesta tässä tapauksessa, koska se ei olisi käytännöllistä, koska viivästystä ei voida enää korjata. Hän seuraa kuitenkin näitä viiveitä kaikissa tapauksissa, joissa hän on tekemisissä komission kanssa sen selvittämiseksi, tarvitaanko lisätoimia.

Päätelmät

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavin päätelmin:

Lisätutkimuksia ei voida perustella sen osalta, onko komissio kieltäytynyt antamasta riidanalaista esitystä enemmän tutustuttavaksi.

Yksilöimällä ja myöntämällä laajan oikeuden tutustua kolmeen muuhun asiakirjaan, jotka liittyvät huhtikuussa 2020 pidettyihin videoneuvotteluihin, komissio on ratkaissut kantelun tämän näkökohdan.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle .

Emily O'Reilly Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg 19.3.2021

[1] Ks . [\[Linkki\]](https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024_en) https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024_en, asiaa koskevat kokoukset löytyvät kunkin komission jäsenen verkkosivuston Avoimuus-osiosta.

[2] Ks.

<http://ec.europa.eu/transparencyinitiative/meetings/meeting.do?host=c8e208ad-7dc2-4a97-acc9-859463c69ec4&d->
[\[Linkki\]](http://ec.europa.eu/transparencyinitiative/meetings/meeting.do?host=c8e208ad-7dc2-4a97-acc9-859463c69ec4&d-).

[3] Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen 1049/2001 mukaisesti:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN>

[Linkki].

[4] Asetuksen 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti.

[5] Asetuksen 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti.

[6] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_474 [Linkki].

[7] Ks. myös 20. huhtikuuta 2020 päivätty Euroopan oikeusasiamiehen kirje Euroopan komission puheenjohtajalle EU:n covid-19-kriisitoimien avoimuudesta, saatavilla osoitteessa

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/127057> [Linkki].

[8] Ks. https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response_en [Linkki].

[9] Ks. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2136 [Linkki].

[10] Komission vastaus oikeusasiamiehen ratkaisuehdotukseen on kokonaisuudessaan saatavilla osoitteessa

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/138353> [Linkki].

[11] Ks. <https://twitter.com/SKyriakidesEU/status/1348608633278521344> [Linkki].

[12] Komissio itse totesi seuraavaa: *”Avoimuus ja vastuuvollisuus ovat tärkeitä, jotta voidaan rakentaa Euroopan kansalaisten luottamusta ja varmistaa, että he voivat luottaa EU:n tasolla hankittujen rokotteiden tehokkuuteen ja turvallisuuteen”,* ks.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_302 [Linkki].

[13] Ks. myös komission vastaus yhteisiin kanteluihin 85/2021/MIG ja 86/2021/MIG, kohta III, saatavilla osoitteessa <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/138352> [Linkki], jossa komissio tunnusti, että neuvotteluprosessissa tarvitaan voimakkaasti avoimuutta.

[14] Ks. .

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/curevac_-_redacted_advance_purchase_agreement_0.pdf [Linkki].

[15] Ks. alaviite 13.

[16] Ks. myös luettelo 365 asiakirjasta, jotka liittyvät komission rokotteita koskeviin neuvotteluihin:

<https://www.asktheeu.org/en/request/8562/response/30558/attach/2/List%20of%20Documents%20Gestdem%202020> [Linkki].

[17] Asetus (EY) N:o 1049/2001.

[18] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 6 artiklan 1 kohta.

[19] Asetuksen 1049/2001 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

[20] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

[21] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.